

KATEDRÁLNY INFOLIST

28.7. – 3.8.2008

Liturgický kalendár:

Utorok	29.7.	Sv. Marty	<i>Spomienka</i>
Streda	30.7.	Bl. Zdenky Schelingovej, panny a mučenice Sv. Petra Chryzológa, biskupa a učiteľa Cirkvi	<i>Lub. spom.</i>
Štvrtok	31.7.	Sv. Ignáca z Loyoly, kňaza	<i>Spomienka</i>
Piatok	1.8.	Sv. Alfonza Márie de Liguori, biskupa a učiteľa Cirkvi	<i>Spomienka</i>
Sobota	2.8.	Sv. Euzébia Vercellského, biskupa Sv. Petra Juliána Eymarda, kňaza	<i>Lub. spom.</i>
Nedeľa	3.8.	18. Nedeľa v Cezročnom období	

Prvý piatok a prvá sobota

V týždni máme prvý piatok mesiaca. Prvopiatková pobožnosť bude v závere ranných sv. omší a večer o 17.³⁰ na zakončenie adorácie.

Sobota je prvá v mesiaci, pozývame vás na **Fatimskú sobotu** s jej pravidelným programom na Starých Horách.

Svätec týždňa

Sv. Ignác z Loyoly (1491 – 1556)

Pochádzal z poprednej španielskej rodiny. Ako chlapca lákalo ho vojenské hrdinstvo. Dostal dvornú i rytiersku výchovu. Bojoval v službách rôznych vojvodov až do dňa, kedy mu kanónová guľa značne poškodila nohu. Dlhé chvíle liečenia si chcel Ignác krátiť čítaním rytierskych románov, no keďže v nemocnici žiadne neboli, musel sa uspokojiť so Životom Krista a životopismi svätých. Postupne ho tieto knihy zaujali a Ignác pochopil, že jestvuje aj iné – duchovné rytierstvo. Keď už mohol chodiť, uvažoval o vstupe do rehole. Najprv si však vykonal púť k Panne Márii do Montserratu, kde sa celú noc modlil. Nasledoval odriekavý život, cesta do Svätej zeme, štúdiá. Jeho láska k Cirkvi, k štúdiu duchovnej literatúry a rázny život zapôsobili na mnohých, ktorí sa neskôr stali členmi novovznikajúcej rehole – Spoločnosti Ježišovej (SJ – jezuiti). Ignác a jeho spoločníci prijali kňazskú vysviacku. Nová rehoľa zohrala významnú úlohu pri vnútornej obnove Cirkvi, ako aj pri obrane pred bludnými náukami. Ostatky sv. Ignáca sú uložené v chráme Il Gesú v Ríme.

ROK SV. PAVLA

28.06.2008 – 29.06.2009

Milí priatelia,
minulú nedelu sme vykročili za Kristom spolu so sv. Pavlom. Našu púť sme si rozdelili na 6 etáp. Dnes začneme prvou etapou, ktorá nám bude pomáhať spoznávať Pavla ako človeka.

Zároveň ponúkneme rozpis čítaní pre tých, ktorí by chceli v priebehu roka prečítať všetky pavlovské listy a zároveň ponúkame niekoľko dôležitých informácií o textoch, ktoré v Novom zákone nazývame listami sv. Pavla.

Na záver (alebo skôr na začiatok) už len prajeme a vyprosujeme svetlo Ducha Svätého a dar vytrvalosti.

1. etapa: Vydať sa na cestu

Ak chcem s niekým putovať, musím ho poznať. Musím mať predsa istotu, že ma nebude viesť od cieľa. Nie menej dôležité je, aby sme si rozumeli, aby sa nám spolu kráčalo dobre. Preto v tejto etape budeme spoznávať sv. Pavla ako človeka: jeho pôvod, náboženstvo, vzdelanie, zamestnanie... Všimneme si Pavla podľa toho, ako sa on sám predstavuje veliteľovi jeruzalemskej pevnosti, keď ho v jeruzalemskom chráme chceli ukameňovať. Dnes si priblížime Pavlovo rodisko.

Pavol z Tarzu ...

„Ja som Žid z cilícijského Tarzu, občan nie neznámeho mesta“ (Sk 21,39).

Týmito slovami sa Pavol predstavuje rímskemu veliteľovi kohorty sýrskych a gréckych žoldnierov, ktorí z vyvýšenej pevnosti Antonia strážia nádvorie Jeruzalemského chrámu. Pavol, obklopený vojakmi, stojí na schodišti vedúcom do pevnosti, ktorá symbolizuje profánnu politickú moc pyšne sa vypínajúcu nad posvätnými chrámovými priestormi...

Žid z cilícijského Tarzu

Kedy a ako sa Pavlovi rodičia či prarodičia dostali do Tarzu a prečo sa tam zdržiavali? O prítomnosti židovských rodín konkrétne v tomto cilícijskom meste nemáme žiadne údaje. Prinajmenšom, historické pramene sa zmieňujú o presunoch hebrejských rodín v maloázijských regiónoch susediacich

s Cilíciou. Josef Flavius vo svojich Židovských starožitnostiach cituje istý list kráľa Antiocha III. Tento kráľ na začiatku 3. stor. pred Kristom píše Lýdijskému gubernátorovi o svojom rozhodnutí presťahovať do oblasti Malej Ázie dve tisícky hebrejských rodín z Mezopotámie a Babylonu. To malo pomôcť potlačiť vzbury miestnych obyvateľov Lýdie a Frýgie. Je presvedčený, že židovskí presídlenci budú vďaka svojmu náboženskému presvedčeniu lojálnymi ochrancami štátnych záujmov, pokiaľ sa im úlavami na daniach zaručí možnosť založiť si v novom bydlisku slušné živobytie. Nakoľko je Flaviova informácia objektívna, nevieme. Historici sú skôr zdržanliví a obviňujú Flavia, že svoje údaje čiastočne manipuluje, aby vykreslil Antiocha III. Velkého ako panovníka nakloneného židom. O Židoch bývajúcich na týchto územiach rímskeho impéria sa však zmieňuje aj Cicero, ktorý sa o nich vyjadruje naopak skôr hanlivo. Či sa však na vec pozrieme z jednej či z druhej strany, prítomnosť židovských obyvateľov v maloázijských provinciách rímskej ríše okolo 1. stor. pr. Kr., je historicky spoľahlivá.

Cilícijský Tarzus

Historik Strabón chváli mesto pre vzdelanosť a dobré meno jeho obyvateľov a oceňuje význam tunajších škôl a záujem jeho obyvateľov o vzdelanie: „*Obyvatelia Tarzu sú tak zaniietení za filozofiu a sú natoľko vzdelaní, že ich mesto zatienilo aj Atény, Alexandriu a ďalšie mestá...*“ Píše tiež, že na rozdiel od iných miest, v Tarze sa venujú štúdiu hlavne miestni ľudia. Cudzinci sa tu vraj zdržujú len neradi. Avšak domáce obyvateľstvo si vzdelanie dokončuje inde a po ukončení štúdií sa do vlasti už nevracajú.

Rečník a filozof Cassius Dio však v druhej polovici 1. stor. po Kr. o Tarze píše úplne inak. Mravnú úroveň obyvateľov mesta podáva skôr ponuro a zdôrazňuje hlavne úpadok ich mravov. Aj keď Tarzus, ako ho poznal Cassius Dio nie je Tarzom z doby Pavlovej, predsa len nemožno zanedbávať možné negatívne rysy spojené s prosperitou a kozmopolitným rázom

Starobilý Tarzus

tejto cilícijskej metropoly. Tento obraz potvrdzuje rovnako Filostratos, ktorý označuje mravy obyvateľov dokonca za nechutné. Podľa neho v žiadnom inom meste nepanuje taký luxus a nikde inde nie sú obyvatelia takí leniví a povýše-neckí. Zaoberajú sa vraj svojou eleganciou viac ako Aténčania filozofiou.

Aké teda bolo v skutočnosti Pavlovo rodisko? To sa dnes už ťažko dozvieme so stopercentnou spoľahlivosťou. Možno si povieme, že je vlastne aj zbytočné nad tým premýšľať. Ale Pavol sa nám môže stať o trošku bližším, keď si predstavíme, že v mnohých ohľadoch je aj nejedno z európskych veľkomiest podobné Tarzu. Čo sa týka kultúry, umenia, či hospodárskej prosperity, určite sa európske mestá nemajú za čo hanbiť. Keby sme zas chceli kritizovať problémy a

vyťahovať nešváry, myslím, že Tarzus a dnešné veľkomestá sú na tom rovnako. Keď teda v nedele počúvame čítania z Pavlových listov, môžeme si Pavla predstaviť ako občana atraktívneho mesta so všetkými kladmi aj zápormi.

Zdroj: Rinaldo Fabris: Paolo, L'apostolo delle Genti (spracovala - am, zk-)

Prečítať pavlovské listy za rok...

Pár poznámok ešte pred čítaním

Prečo **pavlovské** listy a nie listy sv. Pavla?

Medzi 13 kánonickými listami (teda listami zaradenými do Nového zákona) existujú 3 skupiny pavlovských listov:

Listy autentické (tzv. protopavlovské)

Za ich autora sa považuje apoštol Pavol. Patria sem Prvý list Solúnčanom (1 Sol), pravdepodobne aj Druhý list Solúnčanom (2 Sol) - obidva napísané počas druhej misijnej cesty, Prvý a Druhý Korintčanom (1Kor a 2Kor), Rimanom (Rim), Galatanom (Gal), Filipianom (Flp), Filemonovi (Flm) – tieto boli napísané počas tretej misijnej cesty.

Listy z väzenia (tzv. deuteropavlovské)

Predpokladá sa, že ich napísali Pavlovi učeníci a verne v nich interpretujú Pavlovo myslenie. Patrí sem List Efezanom (Ef) a List Kolosanom (Kol).

Pastoračné listy

Nazývajú sa podľa toho, že ich adresáti sú biskupi - pastieri cirkví, ich autori sú opäť pravdepodobne Pavlovi učeníci. Patria sem Prvý a Druhý list Timotejovi (1 Tim a 2 Tim), a List Titovi (Tit).

Medzi pavlovské listy **nepatrí** takzvaný „**List Hebrejom**“. Exegéti sa zhodujú v tom, že jeho autorom nemohol byť apoštol Pavol. Nedá sa vlastne ani označiť ako **list**. Skôr ide o pomerne dlhé napomenutie adresované veriacim, ktorých viera po počiatočnom nadšení akosi vychladla a hrozí im, že iskra evanjelia v ich srdciach vyhasne. Takzvaný „list“ **Hebrejom** nakoniec ani nie je adresovaný Hebrejom. Tento prívlastok dostal na základe jeho obsahu, v ktorom je konfrontovaný starý a nový kult, starozákonné kňazstvo s kňazstvom novozákonným. Spis je síce venovaný kresťanom zo židovstva, ale nielen výlučne im. Obracia sa hlavne na tých kresťanov, ktorým hrozí, že im unikne bohatstvo a novosť kresťanského posolstva.

Rozpis čítania na nasledujúci týždeň:

Treba dobehnúť zameškané – Rim 1,1 – 5,21

28.07. Rim 6,1-5

29.07. Rim 6,6-11

30.07. Rim 6,12-14

31.07. Rim 6,15-18

01.08. Rim 6,19-23

02.08. Rim 7,1-6

03.08. Rim 7,7-13

